

ಹಕ್ಕುಚ್ಯುತಿ ನಿರ್ಣಯ

ಬಸ್ ದರ ಏರಿಕೆಯನ್ನು ವಾಪಸ್ ಪಡೆದಿರುವ ಬಗ್ಗೆ ಸ್ಪಷ್ಟೀಕರಣ

† ಶ್ರೀ ಆರ್.ವಿ. ದೇಶಪಾಂಡೆ:- ಮಾನ್ಯ ಅಧ್ಯಕ್ಷರೇ, ಮಾನ್ಯ ಸಚಿವರು ಮತ್ತು ಮಾನ್ಯ ಮುಖ್ಯಮಂತ್ರಿಯವರು ಕೆ.ಎಸ್.ಆರ್.ಟಿ.ಸಿ ಬಸ್ಸಿನ ದರವನ್ನು ಏಳು ಪರ್ಸೆಂಟ್ ಇಳಿಸಿದ್ದೇವೆ ಎಂದು ಘೋಷಣೆ ಮಾಡಿದರು. ನಮಗೆ ಅದಕ್ಕೂ ವಿರೋಧ ಇದೆ ಎಂದು ಹೇಳಿದ್ದೆವು ಹಾಗೂ ಎಲ್ಲಾ 25 ಪರ್ಸೆಂಟನ್ನು ವಾಪಸ್ಸು ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳಬೇಕು ಎಂದು ಒತ್ತಾಯ ಮಾಡಿದ್ದೆವು. ಅದಕ್ಕೆ ಸರ್ಕಾರ ಒಪ್ಪಿಲ್ಲ. ಆದರೆ ಇವರು ಏಳು ಪರ್ಸೆಂಟನ್ನೂ ಸಹ ಕಡಿಮೆ ಮಾಡಿಲ್ಲ. ಇವತ್ತು ಎಲ್ಲಿ ಒಂದು ರೂಪಾಯಿ ಟಿಕೇಟ್ ಇತ್ತು, ಅದನ್ನು ಹೆಚ್ಚು ಮಾಡಿ ಒಂದು ರೂಪಾಯಿ 25 ಪೈಸೆ ಮಾಡಿದರು. 1-25 ಪೈಸೆ ಇದ್ದದ್ದು, 1-50 ಪೈಸೆಯಾಗಿದೆ. ಸರ್ಕಾರ 7 ಪರ್ಸೆಂಟನ್ನೂ ಕಡಿಮೆ ಮಾಡಿಲ್ಲ; ಇದರಿಂದ ನಾಡಿನ ಪ್ರಯಾಣಿಕರಿಗೆ ಮೋಸವಾಗಿದೆ ಮತ್ತು ಸದನಕ್ಕೂ ಮೋಸವಾಗಿದೆ. ಇವತ್ತು ನಾವು ಸರ್ಕಾರದ ಮುಂದೆ ಪ್ರಿವಿಲೀಜ್ ಮೂವ್ ಮಾಡಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ. ಅಷ್ಟೇ ಅಲ್ಲ ಇವತ್ತು ಒಂದರಿಂದ 6ನೇ ಸ್ಟೇಜ್ ತನಕ ಪ್ರವಾಸ ಮಾಡುವವರು ಕಡುಬಡವರು. ಆ ಜನರಿಗೂ ಸಹ ಸಾಕಷ್ಟು ಇದರಿಂದ ಭಾರವಾಗಿದೆ. ಇದರ ಬಗ್ಗೆ ವಿವರವಾಗಿ ನಮ್ಮ ಮಿತ್ರರಾದಂತಹ ಮಾನ್ಯ ಸಿಂಧ್ಯಾರವರು ಮಾನ್ಯ ಬೈರೇಗೌಡರು, ಮಾನ್ಯ ವಾಟಾಳ್ ನಾಗರಾಜ್‌ರವರು, ಮತ್ತು ಮಾನ್ಯ ಶಿವಾನಂದ ಕೌಜಲಗಿಯವರು ಸಹ ಇದಕ್ಕೆ ತಮ್ಮ ಸಮ್ಮತಿಯನ್ನು ಕೇಳಿದ್ದಾರೆ. ಅವರಿಗೂ ಸಹ ತಾವು ಅವಕಾಶ ಮಾಡಿಕೊಡಬೇಕು ಮತ್ತು ಸರ್ಕಾರ ಇದಕ್ಕೆ ಸ್ಪಷ್ಟೀಕರಣವನ್ನು ನೀಡಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ. ತಾವು ಏಕೆ ಮೋಸ ಮಾಡಿದಿರಿ ಮತ್ತು ಇಲ್ಲಿ ತಾವು ಏನು ಹೇಳಿದ್ದೀರಿ ಆ ಪ್ರಕಾರ ಏಕೆ ತಮಗೆ ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಆಗಿಲ್ಲ ಎಂದು ಸರ್ಕಾರ ಸ್ಪಷ್ಟೀಕರಣ ಕೊಡಬೇಕೆಂದು ತಮ್ಮ ಮುಖಾಂತರ ಕೇಳಿಕೊಳ್ಳುತ್ತೇನೆ.

ಶ್ರೀ ಕೆ.ಎಸ್. ಈಶ್ವರಪ್ಪ:- ಅಧ್ಯಕ್ಷರೇ, ನಮ್ಮ ನಾಯಕರು ಜೈಲಿನಲ್ಲಿ ಬಿದ್ದಿದ್ದಾರೆ. ನಾನು ನಿಮ್ಮ ಹತ್ತಿರ ಬಂದು ದಯವಿಟ್ಟು ನನಗೆ ಮಾತನಾಡಲು ಅವಕಾಶ ಮಾಡಿಕೊಡಬೇಕು ಎಂದು ಕೇಳಿದೆ. ನೀವು ಮಾಡಿಕೊಡುತ್ತೇನೆ ಎಂದು ಹೇಳಿದಿರಿ. ಈಗ ತಾವು ಮಾಡಿಕೊಡಿ, ಇಲ್ಲಿ ಚರ್ಚೆ ನಡೆಯುತ್ತ ಇದೆ.

ಅಧ್ಯಕ್ಷರು:- ಮಾನ್ಯ ಈಶ್ವರಪ್ಪನವರೇ, ನಾನು ಅವಕಾಶ ಮಾಡಿಕೊಡುತ್ತೇನೆ ಎಂದು ಹೇಳಿದ್ದೇನೆ.

ಶ್ರೀ ಕೆ.ಎಸ್. ಈಶ್ವರಪ್ಪ:- ಅಧ್ಯಕ್ಷರೇ, ನಮ್ಮ ಪಕ್ಷದ ನಾಯಕರಿಗೆ ತಾವು ಈ ರೀತಿ ಮಾಡುವುದು ನ್ಯಾಯವೇ ಹೇಳಿ? ನಾನು ನಿಮ್ಮಲ್ಲಿ ಮನವಿಯನ್ನು ಮಾಡಿಕೊಂಡಿದ್ದೆ. ಈ ರಾಜ್ಯ ಸರ್ಕಾರದ ಧೋರಣೆ ಇದು. ನಾನು ನಿನ್ನೆ ಬಳ್ಳಾರಿ ಜೈಲಿನಲ್ಲಿದ್ದೆ. ನನ್ನನ್ನು ಬಿಟ್ಟರು. ಇಲ್ಲಿ ಅರೆಸ್ಟ್ ಆಗಿರುವವರನ್ನು ಜೈಲಿಗೆ ಕಳುಹಿಸಿದ್ದಾರೆ. ನನಗೆ ಅವಕಾಶ ಕೊಡಿ.

† ಶ್ರೀ ಪಿ.ಜಿ.ಆರ್ ಸಿಂಧ್ಯಾ:- ಅಧ್ಯಕ್ಷರೇ ನಾವು ಮುಖ್ಯಮಂತ್ರಿಗಳ ಗಮನವನ್ನು ಸೆಳೆಯುತ್ತಿದ್ದೇವೆ. ತಾವು ನನಗೆ ಅವಕಾಶ ಕೊಟ್ಟಿದ್ದಕ್ಕೆ ತಮಗೆ ಧನ್ಯವಾದಗಳನ್ನು ಅರ್ಪಿಸುತ್ತೇನೆ. ಇದು ಒಂದು ಮಹತ್ವ ವಿಚಾರ. ತಾವು ದಯವಿಟ್ಟು ಇದನ್ನು ಗಮನಕ್ಕೆ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳಬೇಕೆಂದು ಹೇಳಬಯಸುತ್ತೇನೆ. ಅಧ್ಯಕ್ಷರೇ, ನಿನ್ನೆಯ ದಿನ ಪ್ರಜಾವಾಣಿ ಪತ್ರಿಕೆಯಲ್ಲಿ ಹೊಸಕೋಟೆಯಲ್ಲಿ ಏರಿದ ದರ ಶೇಕಡ 40ರಷ್ಟು ಆಗಿ ನಾಗರಿಕರು ಆತಂಕಗೊಂಡಿದ್ದಾರೆ ಎನ್ನುವ ಒಂದು ವರದಿ ಪ್ರಕಟವಾಗಿತ್ತು. ನಮ್ಮ ರೈತ ಸಂಘದ ಕಾರ್ಯಕರ್ತರು ನಿನ್ನೆ ಮಂಡ್ಯದಲ್ಲಿ ಬಸ್ ಪ್ರಯಾಣ ದರವನ್ನು ಹಿಂದೆ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳಬೇಕೆಂದು ಒತ್ತಾಯಿಸಿ ಬಸ್ ನಿಲ್ದಾಣದ ಬಳಿ ಸುಮಾರು 40 ನಿಮಿಷ ರಸ್ತೆ ಚಳುವಳಿ ಮಾಡಿದರು. ಪ್ರಯಾಣ ದರವನ್ನು ಶೇಕಡ 75ರಷ್ಟು ಹೆಚ್ಚಿಸಿ ನಂತರ ಅದರಲ್ಲಿ ಶೇಕಡ 7 ಪರ್ಸೆಂಟ್ ಇಳಿಸಿ, ದರ ನಿಗದಿ

ಮಾಡುವಾಗ, ಮೊದಲ ಹಂತದ ದರವನ್ನು ಹೆಚ್ಚಿಸಿ ಜನತೆಯನ್ನು ಸುಲಿಗೆ ಮಾಡಲಾಗುತ್ತಿದೆ ಎಂದು ಹೇಳಿ ಬೂದನೂರು, ಗೆಜ್ಜಲಗೆರೆ ಮತ್ತು ಮದ್ದೂರು ಸಮೀಪದ ಅನೇಕ ವಿಚಾರಗಳನ್ನು ಪ್ರಸ್ತಾಪ ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ. ನಾನು ಈ ವಿಷಯ ಪತ್ರಿಕೆಗಳಲ್ಲಿ ಬಂದ ಮೇಲೆ ಸಾರಿಗೆ ಸಂಸ್ಥೆಯ ಅಧಿಕಾರಿಗಳ ಜೊತೆಯಲ್ಲಿ ಸಂಪರ್ಕ ಮಾಡಿದೆ, ನನ್ನ ಕ್ಷೇತ್ರಕ್ಕೂ ಹೋಗಿದ್ದಾಗ ಅನೇಕ ಜನ ಪ್ರಯಾಣಿಕರು ಇದನ್ನು ನನ್ನ ಗಮನಕ್ಕೆ ತಂದರು.

12.40 ಪಿ.ಎಂ.

ಮಾನ್ಯ ಅಧ್ಯಕ್ಷರೇ ಕೆ.ಎಸ್.ಆರ್.ಟಿ.ಸಿಯಲ್ಲಿ ಜನರಲ್ ಸ್ಟಾಂಡಿಂಗ್ ಆರ್ಡರ್ ಎಂದು ಹೇಳುತ್ತಾರೆ. ಅದರಂತೆ ಕ್ರಮಾಂಕ 389ರ ಪ್ರಕಾರವಾಗಿ 7-2-1993ರಿಂದ ಇಫೆಕ್ಟಿಗೆ ಬರತಕ್ಕಂಥ ಆರ್ಡಿನರಿ, ಎಕ್ಸ್‌ಪ್ರೆಸ್, ಸೆಮಿಲಕ್ಷರಿ, ಲಕ್ಷರಿ ಬಸ್ ರೇಟ್‌ಗಳನ್ನು ಹೆಚ್ಚು ಮಾಡಿ, ಒಂದು ಸರ್ಕ್ಯುಲರ್ ಹೊರಡಿಸಿದ್ದಾರೆ. ಅದರಲ್ಲಿ ಆರ್ಡಿನರಿ ಬಸ್‌ನಲ್ಲಿ ಮೊದಲನೆಯ ಸ್ಟೇಜಿಗೆ 1-25 ಪೈಸೆ, ಹಿಂದೆ 1 ರೂಪಾಯಿ ಇತ್ತು. ಎರಡನೆಯ ಸ್ಟೇಜ್ 2-50 ಪೈಸೆ, 3ನೇ ಸ್ಟೇಜಿಗೆ 3-50 ಪೈಸೆ, 4ನೇ ಸ್ಟೇಜಿಗೆ 4-50 ಪೈಸೆ ಎಂದು ಮಾಡಿದರು. ಒಂದು ಸ್ಟೇಜ್ ಅಂದರೆ 6-4 ಕಿ.ಮೀ.ಗಳು. ಅಂದರೆ ನಾಲ್ಕು ಸ್ಟೇಜ್‌ಗಳ ಉದಾಹರಣೆಯನ್ನು ಮಾತ್ರ ನಾನು ಕೊಡುತ್ತಾ ಇದ್ದೇನೆ. ನಾಲ್ಕು ಸ್ಟೇಜ್ ಪ್ರಯಾಣ ಮಾಡತಕ್ಕಂಥವರು 25.3 ಕಿ.ಮೀ. ಪ್ರಯಾಣ ಮಾಡುತ್ತಾರೆ. ನಮ್ಮ ರಾಜ್ಯದ ಬಸ್‌ಗಳನ್ನು ಸುಮಾರು 52 ಲಕ್ಷ ಜನರು ದಿನನಿತ್ಯವೂ ಪ್ರಯಾಣ ಮಾಡುತ್ತಾರೆ. ಇದರಲ್ಲಿ ಕೂಡ 40ರಷ್ಟು ಜನರು ಈ 25-30 ಕಿ.ಮೀ. ಒಳಗಡೆ ಪ್ರಯಾಣ ಮಾಡುವವರು ಇದ್ದಾರೆ. ಇವರೆಲ್ಲರೂ ತಾಲ್ಲೂಕು ಕಚೇರಿಗಳಿಗೆ ಬರುವವರು, ತರಕಾರಿ ತರುವವರು, ಆಸ್ಪತ್ರೆಗೆ ಹೋಗುವವರು, ಮುಂತಾಗಿ ಇರುತ್ತಾರೆ ಶೇಕಡ 50ರಷ್ಟು ಜನ ಪ್ರಯಾಣಿಕರು 1-2-3-4 ಸ್ಟೇಜ್‌ಗಳನ್ನು ಕವರ್ ಮಾಡತಕ್ಕಂಥವರು. ಅದೇ ರೀತಿ ಎಕ್ಸ್‌ಪ್ರೆಸ್ ಬಸ್‌ಗಳಲ್ಲಿಯೂ ಕೂಡ ಒಂದು ರೇಟನ್ನು ಫಿಕ್ಸ್ ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ. ಫಾಸ್ಟ್ ಸ್ಟೇಜಿಗೆ 8 ರೂಪಾಯಿಗಳು, ಸೆಕೆಂಡ್ ಸ್ಟೇಜಿಗೆ 8 ರೂಪಾಯಿಗಳು, ಥರ್ಡ್ ಸ್ಟೇಜಿಗೆ 8 ರೂಪಾಯಿ. ಪೋರ್ಟ್‌ಸ್ಟೇಜಿಗೆ 8 ರೂಪಾಯಿ ಎಂದು ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ. ಇದು ಜನರಲ್ ಸ್ಟಾಂಡಿಂಗ್ ಆರ್ಡರ್, 7-2-93 ದಿನಾಂಕದ್ದು. ಇದನ್ನು ಮುಖ್ಯಮಂತ್ರಿಯವರಿಗೆ ಕಳುಹಿಸಿಕೊಡುತ್ತೇನೆ. ಇದಾದ ನಂತರ ಜಿಎಸ್‌ಟಿ - 390, 4-2-93 ಮಾಡಿ ಇದು 7ನೇ ತಾರೀಖಿನಿಂದ ಎಫೆಕ್ಟಿಗೆ ಬರುತ್ತದೆ ಎಂದು ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ. ಇದಾದ ನಂತರ ವಿತ್ ಎಫೆಕ್ಟಿವ್ 18-2-93 ಅಂದರೆ ಇಲ್ಲೆಲ್ಲಾ ಚರ್ಚೆಯಾದ ಮೇಲೆ, 18ನೇ ತಾರೀಖಿನಿಂದ ಇದು ಎಫೆಕ್ಟಿಗೆ ಬರುತ್ತದೆ ಎಂದು ಮತ್ತೊಂದು ಆರ್ಡರ್‌ನ್ನು ಹೊರಡಿಸಿದ್ದಾರೆ. ಇದರಲ್ಲಿ ಆರ್ಡಿನರಿ ಬಸ್‌ಗೆ ಮೊದಲನೆಯ ಸ್ಟೇಜಿಗೆ 1-50 ಪೈಸೆ ಎಂದು ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ. 1 ರೂಪಾಯಿ ಇದ್ದದ್ದನ್ನು 1-25 ರೂಪಾಯಿ ಎಂದು ಮಾಡಿದರು 7ನೇ ತಾರೀಖಿನಿಂದ ಎಫೆಕ್ಟಿವ್ ಬರುವುದು. 18ನೇ ತಾರೀಖಿನಿಂದ ಬರುವುದಕ್ಕೆ 1-50 ರೂ. ಎಂದು ಮಾಡಿದರು. ಸೆಕೆಂಡ್ ಸ್ಟೇಜ್, ಥರ್ಡ್ ಮತ್ತು ಪೋರ್ಟ್ ಸ್ಟೇಜಿಗೆ ಹಿಂದಿನ ರೇಟನ್ನು ಇಟ್ಟರು. ಅಂದರೆ ಇವರು ಏನು 7 ಪರ್ಸೆಂಟ್ ಕಡಿಮೆ ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ, ಈ 40 ಪರ್ಸೆಂಟ್‌ನವರಿಗೆ ಒಂದಿಷ್ಟು ಕಡಿಮೆ ಮಾಡಲಿಲ್ಲ. ಕೆ.ಎಸ್.ಆರ್.ಟಿ.ಸಿ. ರೆವಿನ್ಯೂದಲ್ಲಿ 50ರಷ್ಟು ರೆವಿನ್ಯೂ ರಿಯಲ್ಟೆಸ್ ಆಗುವುದು, ಈ 40 ಪರ್ಸೆಂಟಿನ ಪ್ರಯಾಣಿಕರಿಂದ. ಇವರೂ ಲಕ್ಷರಿ, ಸೆಮಿಲಕ್ಷರಿ ಬಸ್‌ಗಳಲ್ಲಿ ಹೋಗತಕ್ಕಂಥವರು ಇಲ್ಲ. ದೊಡ್ಡ ಪ್ರಯಾಣಿಕರೂ ಅಲ್ಲ. ಅದೇ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ 18ನೇ ತಾರೀಖಿನಿಂದ ಇವರು ಹೊರಡಿಸಿರತಕ್ಕಂಥ ಜಿ.ಎಸ್.ಟಿನಲ್ಲಿ ಸಹಿತ, ಲಕ್ಷರಿ, ಸೆಮಿಲಕ್ಷರಿಗೆ ಅದೇ ರೇಟನ್ನು ಇಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ. ಮಾನ್ಯ ಅಧ್ಯಕ್ಷರೇ ಬಿಟಿಎಸ್ ದರ ಕಡಿಮೆ ಮಾಡಿ ಅಂದರೆ ಮಾಡಿಲ್ಲ ಎಕ್ಸ್‌ಪ್ರೆಸ್ ಬಸ್‌ಗಳಲ್ಲಿ 5ನೇ ಸ್ಟೇಜ್‌ನಲ್ಲಿ 6.50 ಪೈಸೆ ಇದ್ದದ್ದನ್ನು 7 ರೂ. ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ.

ಈ ಆರೋಗ್ಯ ಕೂಡ ಮುಖ್ಯಮಂತ್ರಿಯವರಿಗೆ ಕಳುಹಿಸಿಕೊಡುತ್ತೇನೆ. ಫೆಬ್ರವರಿ ಮತ್ತು ಸೆಪ್ಟೆಂಬರ್ ಸ್ಟೇಜ್‌ನ್ನು 1-25 ಪೈಸೆ ಮಾಡಿ, 7 ಪರ್ಸೆಂಟ್ ಕಡಿಮೆ ಮಾಡುತ್ತೇವೆ ಎಂದು ಹೇಳಿ 1.50 ಪೈಸೆ ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ ಅಂದರೆ, ಜಾಸ್ತಿಯಾಗಿದೆ ಎಂದು ಹೊಸಕೋಟೆಯವರು, ಮಂಡ್ಯದವರು ಹೇಳುವುದು ಸರಿಯಾಗಿಯೇ ಇದೆ. ಜೊತೆಗೆ ಒಂದು ಸ್ಟೇಜ್‌ಗೆ 6.4 ಕಿ.ಮೀ. ಇರುತ್ತದೆ. ಹೀಗೆ ಐದು ಸ್ಟೇಜ್‌ಗೆ ಹೋಗತಕ್ಕಂಥವರಿಗೆ ಹೆಚ್ಚಿಗೆ ಆಗುತ್ತಾ ಹೋಗುತ್ತದೆ. ಇಲ್ಲಿ ನಮಗೆ ಅನ್ನಿಸತಕ್ಕಂಥದ್ದು ಕೇವಲ 22 ಪರ್ಸೆಂಟ್ ಎಂದು. ಈ 22 ಪರ್ಸೆಂಟ್‌ಗಳು ನಾಲ್ಕು ಸ್ಟೇಜ್‌ಗಳಿಗೆ ಎಷ್ಟಾಗುತ್ತದೆ ? ಇದರ ಲೆಕ್ಕಾಚಾರ ಹಾಕಬೇಕು. ಇದನ್ನು ಮಾನ್ಯ ಮುಖ್ಯ ಮಂತ್ರಿಯವರು ಬಹಳ ಗಂಭೀರವಾಗಿ ಪರಿಗಣಿಸಬೇಕೆಂದು ಕೇಳಿಕೊಳ್ಳುತ್ತೇನೆ. ಇದರ ಬಗ್ಗೆ ಚರ್ಚೆ ಮಾಡಲು ಮಾನ್ಯ ಸಾರಿಗೆ ಮಂತ್ರಿಯವರನ್ನು ಕರೆಸಿದ್ದರು. ಅಲ್ಲಿಯ ಎಂ.ಡಿ.ಯವರು ಇದು ಮಿಸ್ಟೇಕ್ ಆಗಿದೆ, ಕಂಪ್ಯೂಟರ್‌ಗೆ ಇದನ್ನು ನಾವು ಹಾಕಿದ್ದೇವೆ, ಅದು ರಾಂಗ್ ಆಗಿ ಫೀಡ್ ಮಾಡಿದೆ ಹಾಗಾಗಿ ಇದನ್ನು ಮಾಡಿದ್ದೇವೆ ಎಂದು ಹೇಳುತ್ತಾರೆ. ದೇಶಪಾಂಡೆಯವರು ಮತ್ತು ನಾನು ಅದರಲ್ಲಿ ಭಾಗವಹಿಸಿದ್ದೇವೆ. ಇದು ಏನಾಗುತ್ತದೆ ಅಂದರೆ 550 ಕೋಟಿ ರೂಪಾಯಿಗಳ ನಿವ್ವಳ ಆದಾಯ ಇರತಕ್ಕಂಥ ಸಾರಿಗೆ ಸಂಸ್ಥೆಯಲ್ಲಿ, ಸಾವಿರಾರು ಕೋಟಿ ರೂಪಾಯಿಗಳ ಬಂಡವಾಳ ಇರತಕ್ಕಂಥ ಸಂಸ್ಥೆಯಲ್ಲಿ ನೀವು ರೆವಿನ್ಯೂ ಹೆಚ್ಚು ಮಾಡತಕ್ಕಂಥ ಒಂದು ವಿಚಾರದಲ್ಲಿ ಇವೊತ್ತು ಒಂದು ಸ್ವಾರಸ್ಯಕರವಾದಂಥ ಉತ್ತರವನ್ನು ಮಾನ್ಯ ಸಾರಿಗೆ ಮಂತ್ರಿಗಳು ನನಗೆ ಕೊಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ.

ಸಾರಿಗೆ ಇಲಾಖೆ ಬಗ್ಗೆ ಮಾತನಾಡುವಾಗ ನಾನು ?ವಿಷಯ ಹೇಳಿದ್ದೆ ಏನಂದರೆ 28 ಪರ್ಸೆಂಟ್ ಹೆಚ್ಚು ಮಾಡಿದ್ದರಿಂದ ಭ್ರಷ್ಟಾಚಾರ ಜಾಸ್ತಿಯಾಗುತ್ತದೆ ಹೊರತು ನಿಮ್ಮ ಆದಾಯ ಜಾಸ್ತಿಯಾಗುವುದಿಲ್ಲ ಎಂದು; ಅದು ನಿಜವಾಗಿದೆ. ಇವರೇ ಕೊಟ್ಟಿರುವ ಉತ್ತರ ಇದು. 10ನೇ ಫೆಬ್ರವರಿ 7ನೇ ತಾರೀಖಾದ ಮೇಲೆ ರೆವಿನ್ಯೂ ರಿಯಲ್ಟೆಸೇಶನ್ 12 ಪರ್ಸೆಂಟ್ ಆಗಿದೆ ಕೊನೆ ದಿನಗಳಲ್ಲಿ, ಕಾರಣ ಏನು ? ಭ್ರಷ್ಟಾಚಾರಕ್ಕೆ ಇದು ಇನ್‌ಡೈರೆಕ್ಟಾಗಿ ಎನ್‌ಕರೇಜ್ ಮಾಡಿದಂತಾಗುತ್ತದೆ. ಅವರು ಟಿಕೆಟ್ ಕೊಡುವುದೇ ಇಲ್ಲ. ಅದರಿಂದಾಗಿ ನಾನು ಮಾನ್ಯ ಮುಖ್ಯಮಂತ್ರಿಗಳಲ್ಲಿ ವಿನಂತಿ ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದೇನೆ. ತಾವು ಇದನ್ನು ಬಹಳ ಗಂಭೀರವಾಗಿ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳಬೇಕು. ಒಂದು, ಎರಡು, ನಾಲ್ಕು ಮತ್ತು 5ನೇ ಸ್ಟೇಜ್‌ನಲ್ಲಿ ಕಡಿಮೆ ಮಾಡುತ್ತೇವೆಂದು ಹೇಳಿ ಅದನ್ನು ಜಾಸ್ತಿ ಮಾಡಿದ್ದೀರಿ. ಇದರ ಬಗ್ಗೆ ಅಧಿಕಾರಿಗಳು ನಿಮಗೆ ಮಿಸ್‌ಲೀಡ್ ಮಾಡಿದ್ದಾರೆಯೇ ? ಏಕೆ ಅನ್ನೋದು ನನಗೆ ಅರ್ಥವಾಗುತ್ತಿಲ್ಲ. ಪ್ರಯಾಣಿಕರಿಗೆ ಯಾವುದೇ ರೀತಿಯ ರಿಯಾಯಿತಿ ಕೊಟ್ಟಿಲ್ಲ. ದರಗಳನ್ನು ಇಳಿಸುತ್ತೇವೆ ಅನ್ನುವುದು ಕಣ್ಣಾರೆಸುವ ತಂತ್ರ ಎಂದು ಹೇಳಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ. ಶೇಕಡ 7 ರಷ್ಟು ಕಡಿಮೆ ಮಾಡುತ್ತೇವೆಂದು ಹೇಳಿದ್ದೀರಿ, ನನ್ನ ಪ್ರಕಾರ ಶೇಕಡ 5 ರಷ್ಟು ಕಮ್ಮಿಗಿಂತ ಹೆಚ್ಚಿಗೆ ದೂರ ಹೋಗುವವರಿಗೆ ಕನ್‌ಸೇಷನ್ ಕೊಟ್ಟರೆ ಪ್ರಯಾಣಿಕರಿಗೆ ಏನು ಅನುಕೂಲವಾಗುತ್ತದೆ ಅದರಿಂದಾಗಿ ಇದು ಹಕ್ಕು ಚ್ಯುತಿಗೂ ಬರುತ್ತದೆ. ಏಕೆಂದರೆ 7 ಪರ್ಸೆಂಟ್ ಸಾರಿಗೆ ದರ ಕಡಿಮೆ ಮಾಡುತ್ತೇವೆಂದು ಮಾನ್ಯ ಮುಖ್ಯ ಮಂತ್ರಿಗಳು ಮತ್ತು ಮಾನ್ಯ ಸಾರಿಗೆ ಸಚಿವರು ಹೇಳಿಕೆ ಕೊಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ, ಅದನ್ನು ಪ್ರತ್ಯೇಕವಾಗಿ ನಾವು ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳುತ್ತೇವೆ. ಆದರೆ ತಮ್ಮಲ್ಲಿ ವಿನಂತಿ ಮಾಡುವುದು ಇದು ಸರ್ಕಾರದ ಕಣ್ಣು ಬರಿಸುವ ಜನ ವಿರೋಧಿ ಕ್ರಮ. ನಾವು 7 ಪರ್ಸೆಂಟ್ ಕಡಿಮೆ ಮಾಡುತ್ತೇವೆ. ಹಾಸ್ ಕಮಿಟಿ ಮಾಡುತ್ತೇವೆ ಎಂದು ಹೇಳಿದಾಗ ನಾವೆಲ್ಲರೂ ಒಪ್ಪದೆ ವಿರೋಧಿಸಿ ಆಜಿ ಹೋಗಿದ್ದೇವೆ. ಯಾವ ಬೇಸಿಸ್ ಮೇಲೆ ? ನಮ್ಮ ಸಮಿತಿ ಇತ್ತಲ್ಲದೆ, ತಾವು ಮಾಡಬಹುದೇ ? ನಮ್ಮನ್ನು ಕಾನ್‌ಫಿಡೆನ್ಸ್‌ಗೆ ತೆಗೆದುಕೊಂಡು ನಮ್ಮ ಸಜೆಷನ್ಸ್ ತೆಗೆದುಕೊಂಡು ಜಾಸ್ತಿ ಮಾಡಿಲ್ಲ, ಇದನ್ನು ನಾವು ವಿರೋಧ ಮಾಡುತ್ತೇವೆಂದು ವಾಕ್ ಡೆಟ್ ಮಾಡಿದ್ದೇನೆ. ಆದರೆ ಏನು ಉಪಯೋಗ ಆಯಿತು. ನಾವು ಈ ಸದನ ಚೆನ್ನಾಗಿ ನಡೆಯಬೇಕು, ಅನೇಕ ಮಹತ್ವದ ವಿಚಾರಗಳಿವೆ, ಬಜೆಟ್ ಬಗ್ಗೆ ನಾವು ಚರ್ಚೆ

ಮಾಡಬೇಕೆಂದು ಗೌರವ ಕೊಟ್ಟು ಪ್ರಜಾತಂತ್ರದ ಮೌಲ್ಯಗಳನ್ನು ಎತ್ತಿ ಹಿಡಿಯಬೇಕೆಂದು ನಾವು ಮಾಡಿದರೆ, ಮತ್ತೆ ತಾವು ಈ ರೀತಿ ಮಾಡಿದ್ದೀರಲ್ಲ, ಅಂದರೆ ನಿಮ್ಮ ಸರ್ಕಾರಕ್ಕೆ ಅಧಿಕಾರಿಗಳ ಮೇಲೆ ನಿಯಂತ್ರಣ ಇಲ್ಲವೆಂದು ಕಾಣುತ್ತದೆ. ಕಂಪ್ಯೂಟರ್‌ಗೆ ಕೊಡುವಾಗ ಏನಾಗಿದೆ ? ಅಧಿಕಾರಿಗಳಲ್ಲಿ ಸಮನ್ವಯ ಇಲ್ಲವೆಂದು ನನಗೆ ಗೊತ್ತಿದೆ. ಅದನ್ನು ಇಲ್ಲಿ ಹೇಳಲಿಕ್ಕೆ ನಾನು ತಯಾರಿಲ್ಲ. ಅಧಿಕಾರಿಗಳು ಬಹಳ ಲೈಟಾಗಿ ತೆಗೆದುಕೊಂಡಿದ್ದಾರೆ, ಏನಾಗಿಬಿಡುತ್ತದೆ, ನಾವು ಏರಿಸಿದ್ದೇವೆನ್ನುವ ಭಾವನೆ ಅವರಲ್ಲಿ ಇದೆ. ಆದ್ದರಿಂದ ಮುಖ್ಯಮಂತ್ರಿಗಳನ್ನು ನಾನು ಒತ್ತಾಯ ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದೇನೆ. 30 ಪರ್ಸೆಂಟ್ ರೆನೂಯಾ ರಿಯಲ್ಟಿ ಆಗತಕ್ಕ -40 ಪರ್ಸೆಂಟ್ ಕಮ್ಯುಟರ್ಸ್ ಇರತಕ್ಕ ಜನಗಳಿಗೆ ಮೋಸ ಆಗಿದೆ, ಅದನ್ನು ಸರಿ ಮಾಡಿಕೊಡಬೇಕೆಂದು ಒತ್ತಾಯ ಮಾಡುತ್ತೇನೆ.

ಶ್ರೀ ಆರ್.ವಿ. ದೇಶಪಾಂಡೆ:- ಇವತ್ತು ಬೆಳಿಗ್ಗೆ ನಾನೂ ಸಿಂಧ್ಯಾರು ಹೋಗಿದ್ದಾಗ ಸಾರಿಗೆ ಸಚಿವರು ಒಪ್ಪಿಕೊಂಡಿದ್ದಾರೆ.

† ಶ್ರೀ ವಾಟಾಳ್ ನಾಗರಾಜ್:- ಅಧ್ಯಕ್ಷರೇ ಇದು ಸರ್ಕಾರ ಜನರಿಗೆ ಮಾಡಿದ ಮಹಾಮೋಸ. ಒಂದನೇ ಎರಡನೇ ಮೂರನೇ ಮತ್ತು ನಾಲ್ಕನೇ ಹಂತಗಳಲ್ಲಿ ಯಾವ ರೀತಿ ದರ ವಸೂಲು ಮಾಡಬೇಕೆಂಬುದನ್ನು ವೈಜ್ಞಾನಿಕವಾಗಿ ಮಾಡಿಲ್ಲ. ಈ ಸದನದಲ್ಲೇ ಒಂದು ರೀತಿ ಹೇಳಿದರು. ಶೇಕಡ ಏಳೂವರೆ ಭಾಗ ನಾವು ಕಡಿಮೆ ಮಾಡಿದ್ದೇವೆಂದು. ಹೀಗೆ ಹೇಳಿದಾಗ ನಮಗೇನೋ ಜನಕ್ಕೇನೋ ಬಹಳ ಅನುಕೂಲ ಮಾಡಿದ್ದಾರೆಂಬ ಭಾವನೆಯನ್ನು ಪ್ರದರ್ಶನ ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ. ನನ್ನ ಪ್ರಕಾರ ಮೋಸದ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ಇವರು ಜನರನ್ನು ವಂಚನೆ ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ. ಈ ಸದನವನ್ನು ಬಹಿಷ್ಕರಿಸಿ ನಾವು ಹೊರಗೆ ಪ್ರತಿಭಟನೆ ಮಾಡಬೇಕೆಂಬ ಮೊದಲ ಉದ್ದೇಶ ನಮಗಿತ್ತು. ಪ್ರಾಮಾಣಿಕವಾಗಿ ಹೇಳುವುದಾದರೆ ಹೋದ ವರ್ಷ ಆಯವ್ಯಯ ಮಂಡನೆಯ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ಬಹಿಷ್ಕಾರ ಮಾಡಿ ಹೊರಗೆ ಹೋಗಿ ಅನೇಕ ನಿಜಾರಗಳಲ್ಲಿ ಚರ್ಚೆಯಾಗದೆ ಹೊರಗಡೆ ಹೋದವು, ಎನ್ನುವುದು ಒಂದು ಮತ್ತು ಹೊಸದಾಗಿ ಮುಖ್ಯಮಂತ್ರಿಗಳು ಬಂದಿದ್ದರೆ, ಬಂದ ನಂತರವೇ ಬಹಿಷ್ಕರಿಸಿ ಹೊರಗೆ ಹೋಗುತ್ತೇವೆಲ್ಲ ಎನ್ನುವ ಭಾವನೆ ಜನರಲ್ಲೂ ಬರಬಾರದೆಂಬ ದೃಷ್ಟಿಯಿಂದ ತಮ್ಮ ಕಾರ್ಯಾಲಯದಲ್ಲಿ ಕುಳಿತು ಮಾತನಾಡಿ ಪರಿಣಾಮಕಾರಿಯಾದ ಒಂದು ತೀರ್ಮಾನಕ್ಕೆ ಬರಬೇಕೆಂದು ಹೇಳಿದ್ದೇವೆ.

ನಾವು ಹೊರಗಡೆಯೂ ಹೇಳುತ್ತೇವೆ. ಈ ಸದನದಲ್ಲಿಯೂ ಹೇಳುತ್ತೇವೆ. ಸದನದ ಸಮಿತಿ ಮಾಡಿದ ತಕ್ಷಣವೇ ಇದಕ್ಕೆ ಪರಿಹಾರ ಸಿಗುವುದಿಲ್ಲ. ನೀವು ಪರಿಣಾಮಕಾರಿಯಾಗಿ ವೈಜ್ಞಾನಿಕವಾಗಿ, ದರವನ್ನು ಕಡಿಮೆ ಮಾಡಬೇಕು. ಸುಮ್ಮನೆ ನಾವು ಕಂಪ್ಯೂಟರ್‌ಗೆ ಕೊಟ್ಟಿದ್ದೇವೆ, ಅದು ತಪ್ಪು ಮಾಡಿದೆ ಎಂದು ಹೇಳಿದರೆ ಇಲ್ಲಿ ಸಾರಿಗೆ ಮಂತ್ರಿ ಕುಳಿತುಕೊಳ್ಳುವ ಬದಲು ಒಂದು ಕಂಪ್ಯೂಟರ್ ಯಂತ್ರವನ್ನು ತಂದಿಡುವುದು ಒಳ್ಳೆಯದು. ಆ ಕಂಪ್ಯೂಟರ್ ನಮಗೆ ಉತ್ತರ ಕೊಡಲಿ. ಜನರಿಗೂ ಅದೇ ಉತ್ತರ ಕೊಡಲಿ. ಇದು ಕಂಪ್ಯೂಟರ್ ಸರ್ಕಾರ ಆಗಬಾರದು.

ಶ್ರೀ ಸಿ. ಭೈರೇಗೌಡ:- ಕಂಪ್ಯೂಟರ್ ಏನು ಮಾಡುತ್ತದೆ, ನಾವು ಏನು ಫೀಡ್ ಮಾಡುತ್ತೇವೆ, ಅದು ಉತ್ತರ ಕೊಡುತ್ತದೆ ಅಷ್ಟೆ. ಫೀಡ್ ಮಾಡತಕ್ಕಂಥದ್ದೇ ತಪ್ಪಾದರೆ ಕಂಪ್ಯೂಟರದು ಏನು ತಪ್ಪಿದೆ ? ಕಂಪ್ಯೂಟರ್ ಮೇಲೆ ಏತಕ್ಕೆ ಹೇಳಬೇಕು ?

ಶ್ರೀ ವಾಟಾಳ್ ನಾಗರಾಜ್:- ಯಂತ್ರದ ಮೇಲೆ ನನ್ನದು ವಿರೋಧ ಇಲ್ಲ. ಆ ಯಂತ್ರಕ್ಕೆ ಏನು ಮಾನವೀಯತೆ ಇರುತ್ತದೆ ? ಅದು ಯಂತ್ರ ತಾನೇ ? ಅದೇನು ಮನುಷ್ಯನಲ್ಲವಲ್ಲ. ಯಂತ್ರಕ್ಕೆ ಇವರು ಏನು ಒದಗಿಸುತ್ತಾರೆ, ಅದು ಕೊಡುತ್ತದೆ. ಆದ್ದರಿಂದ ಈ ಕಂಪ್ಯೂಟರ್ ಸರ್ಕಾರ ಏನಿದೆ, ಇದನ್ನು ನಿಜವಾಗಿಯೂ ಸಹಾ ಮಾನವೀಯತೆ ದೃಷ್ಟಿಯಿಂದ ನೋಡುತ್ತಿಲ್ಲ. ಪರಿಣಾಮಕಾರಿಯಾಗಿ ನೋಡುತ್ತಿಲ್ಲ. ವೈಜ್ಞಾನಿಕವಾಗಿ ಇವರು ದರವನ್ನು ಏರಿಸಿಲ್ಲ. ಎಲ್ಲಾ ದೃಷ್ಟಿಯಿಂದಲೂ ಸರ್ಕಾರ

ಸಂಪೂರ್ಣವಾಗಿ ವಿಫಲವಾಗಿದೆ. ಈ ಸದನಕ್ಕೆ ಮೋಸ ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ ಮತ್ತು ಸದನಕ್ಕೆ ಅಗೌರವವನ್ನು ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ, ಸದನಕ್ಕೆ ತಪ್ಪು ಮಾಹಿತಿಯನ್ನು ಕೊಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ ಎನ್ನತಕ್ಕ ದೃಷ್ಟಿಯಿಂದ ನಾವು ಹಕ್ಕುಚ್ಯುತಿಯನ್ನು ತರಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ. ತರುತ್ತೇವೆ ಎನ್ನತಕ್ಕಂಥ ವಿಚಾರವನ್ನು ತಮ್ಮ ಮೂಲಕ ನಾವು ಹೇಳುತ್ತೇವೆ.

ಶ್ರೀ ಸಿ. ಭೈರೇಗೌಡ:- ಮಾನ್ಯ ಅಧ್ಯಕ್ಷರೇ, ನಾವು ಬಹಳ ವೀರಾವೇಶದಿಂದ ಈ ಸದನದಲ್ಲಿ ಹಿಂದೆ ಈ ವಿಚಾರದಲ್ಲಿ ಚರ್ಚೆ ಮಾಡಿದ್ದೆವು. ಸರ್ಕಾರ ಮಾಡಿಯೇ ಮಾಡುತ್ತದೆ. ಬಹಳ ರಿಲೀಫ್ ಜನರಿಗೆ ಸಿಗುತ್ತದೆ ಎನ್ನತಕ್ಕ ಭಾವನೆಯಿಂದ ನಾವು ಆ ದಿವಸ ಅವರು ಹೇಳಿದ್ದನ್ನು ತಾತ್ಕಿಕವಾಗಿ ಒಪ್ಪದೆ ಇದ್ದರೂ ಸಹಾ ನಾವು ಬಹಿಷ್ಕಾರ ಹಾಕಿ ಸದನದಿಂದ ಹೊರಗಡೆ ಹೋದಿವೆ. ಶೇಕಡ 7ಕ್ಕಿಂತ ಬಸ್ ಕಡಿಮೆಯಾಗಿದೆ ಎನ್ನುವುದು ಪತ್ರಿಕೆಗಳಲ್ಲಿ ದೊಡ್ಡ ದೊಡ್ಡ ಅಕ್ಷರಗಳಲ್ಲಿ ಬಂತು. ಬಸ್ ದರ ಕಡಿಮೆಯಾಗಲಿ, ಅದಕ್ಕಿಂತ ಮಿಗಿಲಾಗಿ ಹೆಚ್ಚಾಗಿದೆ. ಅದನ್ನು ವಿವರವಾಗಿ ಮಾನ್ಯ ಸಿಂಧ್ಯರವರು ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ. ಪುನಃ ನಾನು ವಿವರವಾಗಿ ಹೇಳುವುದಕ್ಕೆ ಹೋಗುವುದಿಲ್ಲ. ಸದನಕ್ಕೆ ಹೇಳುವುದು ಒಂದು ಮಾತು, ಅದನ್ನು ಕೃತಿಗೆ ಇಳಿಸುವುದರಲ್ಲಿ ತದ್ವಿರುದ್ಧವಾಗಿ ಸರ್ಕಾರ ನಡೆದುಕೊಳ್ಳುತ್ತಿದೆ, ನಮಗೆ ಇದು ಆಶ್ಚರ್ಯವಾಗುತ್ತಿದೆ. ಸದನವನ್ನೇ ತಪ್ಪು ದಾರಿಗೆ ಎಳೆಯತಕ್ಕಂಥ ಒಂದು ಹುಚ್ಚು ಪ್ರಯತ್ನವನ್ನು ಸರ್ಕಾರ ಮಾಡುತ್ತಿದೆ. ಮಾನ್ಯ ವೀರಪ್ಪಮೊಯಿಲಿಯವರು ಸಂಸದೀಯ ಸಚಿವರಾಗಿ ಬಹಳ ವರ್ಷ ಇಲ್ಲಿ ಕೆಲಸ ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ. ಇದನ್ನೆಲ್ಲಾ ಅವರು ಒಪ್ಪಿದರೆ ನಾನೂ ಕೂಡ ಒಪ್ಪಿಕೊಳ್ಳುತ್ತೇನೆ. ಇದು ಅವರಿಗೆ ಭೂಷಣ ತರತಕ್ಕಂಥದಲ್ಲ. ಇವರು ಕೊಡುವ ಕಾರಣವಾದರೂ ಏನು, ಕಂಪ್ಯೂಟರ್ ಗೆ ಕೊಟ್ಟಿದ್ದೇವೆ ಎಂದು ಹೇಳುತ್ತಾರೆ. ಕಂಪ್ಯೂಟರ್ ಏನು ಮಾಡುತ್ತದೆ, ಇವರು ಏನು ಫೀಡ್ ಮಾಡುತ್ತಾರೆ, ಕಂಪ್ಯೂಟರ್ ಅದಕ್ಕೆ ಉತ್ತರ ಕೊಡುತ್ತದೆಯೇ ಏನಹಾ ಅದು ಆಲೋಚನೆ ಮಾಡಿ ಕೊಡುವುದಿಲ್ಲ. ಬಸ್ ಛಾರ್ಜ್ ವಿರಿಸುವುದು ಇಳಿಸುವುದು ಕಂಪ್ಯೂಟರ್ ಮಾಡಿರತಕ್ಕ ಕೆಲಸವೇ ? ನೀವೇ ಮಾಡಿರತಕ್ಕಂಥ ಕೆಲಸದ ದರವನ್ನು ಇಳಿಸುತ್ತೇವೆ ಎಂದು ವಿರಿಸಿದ್ದೀರಿ, ಕಂಪ್ಯೂಟರ್ ಮೇಲೆ ದೋಷ ಹೊರಿಸುತ್ತೀರಿ, ಇದು ಅರ್ಥವಿಲ್ಲದ್ದು. ನಿಮಗೆ ಏನೋ ಒಂದು ನೆಪ ಬೇಕು, ನಮ್ಮ ಕಡೆ ಒಂದು ಗಾಡೆ ಇದೆ. “ಕಳ್ಳನಿಗೆ ಒಂದು ಪಿಳ್ಳೆ ನೆಪ” ಎಂದು ಹೇಳಿ ಕಂಪ್ಯೂಟರನ್ನು ನೆಪ ಮಾಡಿಕೊಂಡು ಜನತೆಯನ್ನು ಕ್ಷೀರ ಮಾಡತಕ್ಕಂಥ ಕೆಲಸಕ್ಕೆ ಸರ್ಕಾರ ಕೈಹಾಕಿದೆ. ಇದರ ಬಗ್ಗೆ ಚರ್ಚೆ ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ನನಗೇ ಒಂದು ತರಹ ನಾಚಿಕೆಯಾಗುತ್ತದೆ. ಕಾರಣವೇನೆಂದರೆ ಈ ಸದನದ ವೇಳೆಯನ್ನು ಇನ್ನೂ ಗುರುತಿಸವಾಗಿರತಕ್ಕಂಥ ವಿಚಾರಗಳಿಗೆ ಬಳಸಿಕೊಳ್ಳಬೇಕಾಗಿದೆ. ಆದರೆ ಇವತ್ತು ಸರ್ಕಾರ ಗತ್ಯಂತರವಿಲ್ಲದೆ ಪರಿಸ್ಥಿತಿಗೆ ನಮ್ಮನ್ನು ದೂಡಿದೆ. ನೀವು ಹೇಳಿರತಕ್ಕಂಥ ಮಾತಿಗಾದರೂ ಕಟ್ಟುಬಿದ್ದು ಶೇಕಡ 7ರಷ್ಟನ್ನು ಕಡಿಮೆ ಮಾಡಿ ಎಲ್ಲಾ ಹಂತದಲ್ಲೂ ಕೂಡ ಇದನ್ನು ಜಾರಿಗೆ ಕೊಡುವುದಕ್ಕೆ ಆಶ್ವಾಸ ನೀಡಿ. ಇವತ್ತು ಹಕ್ಕುಚ್ಯುತಿ ನಿರ್ಣಯ ಏನು ತಂದಿದ್ದೇವೆ, ಇದರ ಬಗ್ಗೆ ತಾವು ತೀವ್ರವಾಗಿ ಆಲೋಚನೆ ಮಾಡತಕ್ಕಂಥ ಅವಶ್ಯಕತೆ ಇದೆ. ಕೇವಲ ಒಬ್ಬರಿಗೋ ಇಬ್ಬರಿಗೋ ಅನ್ಯಾಯವಾಗಿದ್ದರೆ ನಾವು ಅದನ್ನು ತೀವ್ರವಾಗಿ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳುತ್ತಿರಲಿಲ್ಲ. ಪ್ರತಿದಿವಸ ನಲವತ್ತು ಲಕ್ಷ ಜನರು ಪ್ರಯಾಣಿಕರು ಬಸ್ ನಲ್ಲಿ ಓಡಾಡುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಇದು ಇಡೀ ರಾಜ್ಯದ ಜನರಿಗೆ ಮಾಡಿರತಕ್ಕಂಥ ಮೋಸ. ಇದಕ್ಕೆ ತಕ್ಕಂಥ ಶಿಕ್ಷೆ ಸರ್ಕಾರಕ್ಕೆ ಅಗಬೇಕಾಗಿದೆ. ಆದ್ದರಿಂದ ದಯವಿಟ್ಟು ಹಕ್ಕುಚ್ಯುತಿ ನಿರ್ಣಯ ತರಲು ತಾವು ಅವಕಾಶ ಕೊಡಬೇಕೆಂದು ತಮ್ಮಲ್ಲಿ ವಿನಂತಿಸಿಕೊಳ್ಳುತ್ತೇನೆ.

† ಶ್ರೀ ಎಸ್.ಹೆಚ್. ಕೌಜಲಗಿ (ಬೈಲಹೊಂಗಲ):- ಮಾನ್ಯ ಅಧ್ಯಕ್ಷರೇ, ಇವತ್ತಿನ ದಿವಸ ಕೆ.ಎಸ್.ಆರ್.ಟಿ.ಸಿಯವರು ಬರೀ ದರೋಡೆ ಮಾಡುತ್ತಿಲ್ಲ. ಹಗಲು ದರೋಡೆಯನ್ನು ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಏಕೆಂದರೆ ಒಂದು ಕಿ.ಮೀಟರಿಗೆ ಕೆ.ಎಸ್.ಆರ್.ಟಿ.ಸಿ ಬಸ್ಸನ್ನು ಓಡಿಸಬೇಕಾದರೆ 8.50 ರೂಪಾಯಿ ಖರ್ಚು ಬರುತ್ತದೆ. ಆದರೆ ತಾವು 10ರೂಪಾಯಿಯ ಲಾಭವನ್ನು ಮಾಡಿದ್ದೀರಿ. ಇವತ್ತಿನ

ದಿವಸ 22ರಿಂದ 27 ವೈಸೆ ವಿರಿಸುವುದರಿಂದ ಸುಮಾರು 18 ರೂಪಾಯಿ ಎಕ್ಸ್‌ಪೆಂಡಿಚರ್ ಬರುತ್ತದೆ. ದರವನ್ನು ಇಳಿಸಿದ ನಂತರ 20 ರೂಪಾಯಿ ಆಯಿತು. 20 ರೂಪಾಯಿ ಆದಾಗ ಇದು ದರೋಡೆ ಅಲ್ಲ. ಹಗಲು ದರೋಡೆಯಾಯಿತು. ಇದು ಏತಕ್ಕೆ ಆಯಿತು ಅಂದರೆ ಸ್ಟೇಜ್ ನಂ.1 ರಿಂದ 4 ರವರೆಗೆ ದರದಲ್ಲಿ ವ್ಯತ್ಯಾಸ ಮಾಡಿದ್ದರಿಂದ ಮತ್ತೆ ಹೆಚ್ಚಾಯಿತು. ಮೊದಲು ಒಂದು ರೂಪಾಯಿ ಇತ್ತು, ತಾವು ವಿರಿಸಿದ ನಂತರ 1.25 ವೈಸೆ ಆಯಿತು, ನಾವು ಮೊನ್ನೆ ಊರಿಗೆ ಹೋಗಿ ಬರುವಾಗ ಶೇಕಡ 7 ರಷ್ಟು ಇಳಿದಿದ್ದು, ಈಗ 1.50 ರೂಪಾಯಿ ಆಗಿದೆ ಎಂದು ಹೇಳುತ್ತಾರೆ. 1.25 ವೈಸೆ ಇದ್ದಿದ್ದು 1.50 ರೂಪಾಯಿ ಯಾವ ಪ್ರಕಾರ ಆಯಿತು ? 1.50 ರೂಪಾಯಿ ಆಗಬೇಕಾದರೆ ಕಾರಣವೇನು ಅಂದರೆ ಕಂಪ್ಯೂಟರ್‌ನಿಂದ ಆಗಿದೆ ಎಂದು ಹೇಳುತ್ತಾರೆ. ಪ್ರಾಫಿಟ್ ಆಗಬೇಕೆಂದರೆ ಈ ರೀತಿ ಪ್ರಯಾಣಿಕರನ್ನು ಸುಲಿಗೆ ಮಾಡುವುದು ಸರಿಯಲ್ಲ. ಏಕೆಂದರೆ ಈ ರಾಜ್ಯದೊಳಗೆ ಯಾರು ಹೇಳುವವರೂ ಇಲ್ಲ, ಕೇಳುವವರೂ ಯಾರೂ ಇಲ್ಲ. ಆ ರೀತಿ ಇದ್ದರೆ ಯಾವುದಕ್ಕೂ ಒಂದು ಮಿತಿ ಇರುತ್ತದೆ. ಕೆ.ಎಸ್.ಆರ್.ಟಿ.ಸಿ. ಬಸ್ಸಿನಲ್ಲಿ ಟಾಪ್ ಮೇಲೆ ಕುಳಿತುಕೊಳ್ಳಬೇಕು. ಕೆ.ಎಸ್.ಆರ್.ಟಿ.ಸಿ. ಬಸ್‌ನಲ್ಲಿ ಕುಳಿತುಕೊಂಡು ಪೊಲೀಸಿನವರಿಂದ ಬಡಿಸಿಕೊಂಡು, ಒದ್ದಿಸಿಕೊಂಡು ಸತ್ತು, ಇವರಿಗೆ ಮತ್ತೆ ದುಡ್ಡನ್ನು ಕೊಡಬೇಕು ಎಂತಹ ಪರಿಸ್ಥಿತಿ ಇದೆ ಎನ್ನುವುದನ್ನು ನೋಡಿ. ಶೇಕಡ 22 ರಷ್ಟು ದುಡ್ಡನ್ನು ಕೊಡಬೇಕು. ಅದ್ದರಿಂದ ಮಾನ್ಯ ವೀರಪ್ಪ ಮೊಯಿಲಿಯವರು ಕೆ.ಎಸ್.ಆರ್.ಟಿ.ಸಿ. ಬಸ್‌ನಲ್ಲಿ ಪ್ರಯಾಣ ಮಾಡಬೇಕೆಂದು ನಾನು ಅವರನ್ನು ಕೇಳಿಕೊಳ್ಳುತ್ತೇನೆ.

† ಶ್ರೀ ಬಿ.ಹೆಚ್. ಬನ್ನಿಕೋಡ್ (ಹಿರೇಕೆರೂರು):- ಈಗ ಹೆಚ್ಚಾಗಿರುವ ದರವನ್ನು ಇಳಿಕೆ ಮಾಡತಕ್ಕದ್ದರಲ್ಲಿ ಕಂಪ್ಯೂಟರ್‌ನಲ್ಲಿ ತಪ್ಪಾಗಿದೆ ಎಂದು ಹೇಳುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಈ ಸದನದಲ್ಲಿ ಜನತೆಗೆ ಕೊಟ್ಟಂತಹ ಮಾತಿಗೆ ಸರ್ಕಾರ ಮತ್ತು ಈ ಅಧಿಕಾರಿಗಳು ಯಾವ ರೀತಿ ಜವಾಬ್ದಾರಿಯಿಂದ ನಡೆದುಕೊಳ್ಳುತ್ತಿದ್ದಾರೆ, ಈ ಆಡಳಿತ ಯಂತ್ರ ಎಷ್ಟೊಂದು ಹದಗೆಟ್ಟು ಹೋಗಿದೆ ಅಂದರೆ ಅಲ್ಲಿ ಇದ್ದಂತಹ ಅಧಿಕಾರಿಗಳು ದರ ಇಳಿಕೆಯಾಗಿದೆಯೇ ಅಥವಾ ಹೆಚ್ಚಾಗಿದೆಯೇ ಎಂದು ಆ ಯಂತ್ರಕ್ಕೆ ಫೀಡ್ ಮಾಡುವಾಗ ಪರಿಶೀಲನೆ ಮಾಡಬೇಕಾಗಿತ್ತು, ಅಥವಾ ಅನಂತರವಾದರೂ ಅದನ್ನು ಪರಿಶೀಲನೆ ಮಾಡಿಲ್ಲವೆಂದು ಇಲ್ಲಿ ಸ್ಪಷ್ಟವಾಗುತ್ತದೆ. ಅಲ್ಲಿ ಸಂಬಂಧಪಟ್ಟಂಥ ಸಚಿವರೂ ಸಹಿತ ತಾವು ಸದನಕ್ಕೆ ಕೊಟ್ಟಂತಹ ಭರವಸೆಯನ್ನು ಸರಿಯಾಗಿ ಸಮರ್ಪಕವಾಗಿ ಆಡಳಿತದಲ್ಲಿರತಕ್ಕಂಥ ಅಧಿಕಾರಿಗಳು ಮಾಡಿದ್ದಾರೆಯೇ ಇಲ್ಲವೇ ಎಂಬುದನ್ನು ಪರಿಶೀಲನೆ ಮಾಡಲಿಲ್ಲ ಎಂದು ಸ್ಪಷ್ಟವಾಗುತ್ತದೆ. ನಾವೇನೋ ಮಾನ್ಯ ವೀರಪ್ಪ ಮೊಯಿಲಿಯವರ ಹೊಸ ಸರ್ಕಾರ ಕಾನೂನುಬದ್ಧವಾಗಿ ಈ ಸಭೆಗೆ ಮತ್ತು ನಾಡಿನ ಜನತೆಗೆ ತಾವು ಆದಿದಂಥ, ಹೇಳಿದಂಥ ಮಾತುಗಳಿಗೆ ಬದ್ಧವಾಗಿರುತ್ತಾರೆಂದು ತಿಳಿದುಕೊಂಡಿದ್ದೆವು, ಆದರೆ ಇಲ್ಲಿ ನಡೆಯಕ್ಕಂಥ ವ್ಯವಸ್ಥೆಯನ್ನು ನೋಡಿದರೆ ಇಲ್ಲಿ ಆಡಳಿತ ಸಂಪೂರ್ಣವಾಗಿ ಹದಗೆಟ್ಟಿದೆ. ಕುಸಿದು ಹೋಗಿದೆ ಜನತೆಯನ್ನು ಅವರು ಲಘುವಾಗಿ ಇಲ್ಲಿ ಕಾಣುತ್ತಿದ್ದಾರೆ ಎಂದು ನಾವು ತಿಳಿಯಬೇಕಾಗಿದೆ. ನಿನ್ನೆ ತಾನೆ ನಾನು ಬಸ್‌ನಲ್ಲಿ ಬರುತ್ತಿರುವಾಗ ಹೇಳಿದರು, ಬಸ್ಸುಗಳಲ್ಲಿ ಸೀಟುಗಳಿಲ್ಲ; ಅಷ್ಟೇ ಅಲ್ಲ. ಅಲ್ಲಿರತಕ್ಕಂಥ ಸ್ಕೂಮಳೆಗಳಿಂದ ಒಬ್ಬ ಮನುಷ್ಯನ ಬೆನ್ನಿಗೆ ತಗುಲಿ ಆಸ್ತತ್ಯೆಗೆ ಹೋಗುವಂತಹ ಪರಿಸ್ಥಿತಿ ಬಂತು. ಮಾನ್ಯ ಮುಖ್ಯಮಂತ್ರಿಗಳು ಇದನ್ನು ದಯವಿಟ್ಟು ಕೇಳಬೇಕು. ಸೀಟುಗಳಲ್ಲಿ ಮಳೆಗಳನ್ನು ನೆಟ್ಟಿದ್ದು ಪ್ರಯಾಣ ಮಾಡುವ ಪ್ರಯಾಣಿಕರಿಗೆ ತಗುಲಿ ದವಾಖಾನೆಗೆ ಹೋಗುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಇಂತಹ ಬಸ್‌ಗಳಿಗೆ ಇಷ್ಟೊಂದು ದರವನ್ನು ಕೊಟ್ಟು ಈ ರಾಜ್ಯದಲ್ಲಿ ಜನ ಪ್ರವಾಸ ಮಾಡಬೇಕಾಗಿದೆ. ದಯವಿಟ್ಟು ಇದನ್ನು ಕಡಿಮೆ ಮಾಡಿ. ಅಲ್ಲಿ ಸುವ್ಯವಸ್ಥಿತವಾದ ವ್ಯವಸ್ಥೆಯನ್ನು ಸರ್ಕಾರ ಮಾಡಿಕೊಡಬೇಕು ಈ ರೀತಿಯಾಗಿ ಪದೇ ಪದೇ ಜನತೆಗೆ ಮೋಸ ಮಾಡಿದರೆ ಜನತೆಯ ತಾಳ್ಮೆಯ ಕಟ್ಟಿ ಹೊಡೆಯುತ್ತದೆ. ಪರೀಕ್ಷೆ ಮಾಡಲು ಹೋಗಬಾರದೆಂದು ತಮ್ಮ ಮೂಲಕ ಹೇಳುತ್ತಿದ್ದೇನೆ.

† ಪ್ರೊ. ಎಂ.ಡಿ. ನಂಜುಂಡಸ್ವಾಮಿ (ಧಾರವಾಡ-ಗ್ರಾಮಾಂತರ):- ಮಾನ್ಯ ಅಧ್ಯಕ್ಷರೇ, ಮಾನ್ಯ ಸಭಾಧ್ಯಕ್ಷರು ಬೆಳಗಿನಿಂದ ನನ್ನ ಕಡೆ ನೋಡುತ್ತಲೇ ಇಲ್ಲ. ಕೆಂಪು ಬಸ್ಸಿನಲ್ಲಿ ಓಡಾಡುವವರೇ ನಾವು. ಇವರು ಶೇಕಡ 25ರಷ್ಟು ದರ ಹೆಚ್ಚು ಮಾಡಿದರೂ ಈ ಸಾರಿಗೆ ಸಂಸ್ಥೆಯನ್ನು ಸರಿಯಾದಂತಹ ದಾರಿಗೆ ತರುವುದಕ್ಕಾಗುವುದಿಲ್ಲ. ನೀವು ಶೇಕಡ 50 ರಷ್ಟು ಹೆಚ್ಚಿಸಿದರೂ ಈ ಸಾರಿಗೆ ಸಂಸ್ಥೆಯನ್ನು ಹಾದಿಗೆ ತರುವುದಕ್ಕಾಗುವುದಿಲ್ಲ; ಲಾಭಕ್ಕೆ ತರುವುದಕ್ಕೆ ಆಗುವುದಿಲ್ಲ.

ಇಂದಿನ ಸಾರಿಗೆ ಮಂತ್ರಿಗಳು ಹೇಳಿದ ಮಾತನ್ನು ನಾನು ಸಂಪೂರ್ಣವಾಗಿ ಒಪ್ಪುತ್ತೇನೆ. ನೀವು ಸಾರಿಗೆ ದರವನ್ನು ಏನು ಹೆಚ್ಚು ಮಾಡುತ್ತೀರಿ, ಅದರಿಂದ ಭ್ರಷ್ಟಾಚಾರ ಇನ್ನೂ ಹೆಚ್ಚಾಗುತ್ತದೆಯೇ ಹೊರತು ಆದಾಯ ಹೆಚ್ಚಾಗುವುದಿಲ್ಲ. ಇದರ ಬಗ್ಗೆ ಸದನದಲ್ಲಿ ಬಹಳಷ್ಟು ಸಾರಿ ಪ್ರತಿಪಾದನೆ ಮಾಡಿದ್ದೇನೆ. ತಾವು ಸಾರಿಗೆ ಸಂಸ್ಥೆಯ ಆಡಳಿತದಲ್ಲಿ ಸಾಂಸ್ಥಿಕ ಬದಲಾವಣೆಗಳನ್ನು ಮಾಡದೆ ಹೋದರೆ ಸುಮ್ಮನೆ ಎರಡು ವರ್ಷಗಳಿಗೊಂದು ಸಾರಿ ಸಾರಿಗೆ ದರವನ್ನು ಏರಿಸುವ ಮೂಲಕ ಜನರಿಗೆ ಅನಗತ್ಯ ಕಿರುಕುಳ ಕೊಡುತ್ತಿದ್ದೀರೆಂದು ನಾನು ಹೇಳಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ. ಸಾರಿಗೆ ಸಂಸ್ಥೆಗೆ ಬಂದಿರುವಂಥ ಖಾಯಿಲೆಗೆ ಮೂಲ ಕಾರಣ ಅತಿ ಕೇಂದ್ರೀಕರಣ. Over centralisation in its administration is the reason for corruption and inefficiency in that Corporation.

ಇದ್ದು ನೀವು ಸರಿಪಡಿಸದ ಹೊರತು, ನೀವು ಆ ಸಂಸ್ಥೆಯನ್ನು ಸರಿಪಡಿಸುವುದಕ್ಕಾಗುವುದಿಲ್ಲ. ಆ ಕಾರಣ ನಾನು ಪದೇ ಪದೇ ವಿನಂತಿಸಿಕೊಳ್ಳುತ್ತಿದ್ದೇನೆ. ಏಕೆಂದರೆ, ನಾವು ನಿಂತು ಓಡಾಡುವವರು, ಬಸ್ಸಿನ ಮೇಲೆ ಕುಳಿತು ಪ್ರಯಾಣ ಮಾಡುವವರು. ಈ ರಾಜ್ಯದ ಜನತೆಗೆ ಪರವಾಗಿ, ರೈತರ ಪರವಾಗಿ ವಿಶೇಷವಾಗಿ 'ಸ್ಟಾಂಡಿಂಗ್ ಸೀಟ್' ಎಂದು ಏನು ಕರೆಯುತ್ತಿದ್ದೇವೆ ಇದೊಂದು ವಿರೋಧಾಭಾಸ. A seat cannot be standing. This is a contradiction in terms. How can a seat be standing?

ಇದನ್ನು ಸ್ಟಾಂಡಿಂಗ್ ಸೀಟ್ ಎಂದು ಕರೆಯುವುದು ಉಂಟೆ ? A seat can be sitting. A seat cannot be standing. It is a contradiction in terms.

ಆ ಕಾರಣದಿಂದ ಹೇಳುತ್ತಿದ್ದೇವೆ. ನಾವು ಸ್ಟಾಂಡಿಂಗ್ ಸೀಟ್‌ಗೆ ದುಡ್ಡು ಕೊಡುವುದಿಲ್ಲ, ಬಸ್ಸಿನ ಮೇಲೆ ಕುಳಿತರೂ ಸಹ ದುಡ್ಡು ಕೊಡುವುದಿಲ್ಲ. ಇದರ ಬಗ್ಗೆ ನಾನು ಕೊನೆಯದಾಗಿ ಎಚ್ಚರಿಕೆ ಕೊಡುತ್ತಿದ್ದೇನೆ. ಏಕೆಂದರೆ, 50 ಸೀಟುಗಳಿರುವ ಒಂದು ಬಸ್ಸಿನಲ್ಲಿ ನಾವು 150 ಜನರು ಪ್ರಯಾಣ ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದೇವೆ. ಆದರೂ ಈ ಸಂಸ್ಥೆಗೆ ಏಕೆ ನಷ್ಟವಾಗುತ್ತದೆ ? ಏಕೆ ನಷ್ಟಕ್ಕೆ ಬರಬೇಕು ? ಸಾಮಾನ್ಯ ದನ ಕಾಯುವ ಹುಡುಗರೂ ಸಹ ಅರ್ಥಮಾಡಿಕೊಳ್ಳಬೇಕಾದಂಥ ವಿಚಾರ ಇದು.

ಶ್ರೀ ಕೆ.ಹೆಚ್. ರಂಗನಾಥ್:- ಬಸ್ಸಿನ ಮೇಲೆ ಕುಳಿತುಕೊಳ್ಳುವ ಪ್ರಯಾಣಿಕರು ಟಿಕೆಟ್ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳುವುದಿಲ್ಲವೆಂದು ತಮಗೆ ಖಾಯಂ ಆಗಿ ಗೊತ್ತಿದೆ. ಮೇಲೆ ಕುಳಿತಿರುವವರು ಒಳಗಡೆ ಇರುವವರಿಗೆ ಹೇಳುತ್ತಾರೆ, ಒಳಗಡೆಯಿರುವವರು ಮೇಲೆ ಕುಳಿತಿರುವವರನ್ನು ತೋರಿಸುತ್ತಾರೆ.

ಶ್ರೀ ಸಿ. ಭೈರೇಗೌಡ:- ನಮ್ಮ ಕಡೆ ಮೇಲುಗಡೆ ಕುಳಿತುಕೊಳ್ಳುವುದಕ್ಕೆ 'ಬಾಲ್ಕನಿ ಸೀಟ್' ಎಂದು ಕರೆಯುತ್ತಾರೆ. ಬಾಲ್ಕನಿ ಸೀಟಿಗೆ ದೊಡ್ಡ ಮನುಷ್ಯರು ತಾನೇ ಹೋಗತಕ್ಕಂಥಾದ್ದು. ಅವರಿಗೆ ಯಾರಿಗೂ ಸಹ ಟಿಕೆಟ್ ಕೊಡತಕ್ಕಂಥಾದ್ದು ಅಥವಾ ಅವರು ಕೇಳತಕ್ಕಂಥ ಅಭ್ಯಾಸ ಇಲ್ಲ. ಒಳಗಡೆ ಸೀಟ್ ಇದ್ದರೂ ಕೂಡ ಬಹಳಷ್ಟು ಜನರು ಬಾಲ್ಕನಿ ಸೀಟಿಗೆ ಹೋಗುತ್ತಾರೆ. ಕಾರಣವೇನೆಂದರೆ, ಒಳಗಡೆ ಕುಳಿತುಕೊಂಡಿದ್ದರೆ ಕಂಡಕ್ಷರ್ ಟಿಕೆಟ್ ಕೇಳುತ್ತಾನೆ. ಆದರೆ, ಬಾಲ್ಕನಿಯಲ್ಲಿ ಕುಳಿತುಕೊಂಡರೆ ಕಂಡಕ್ಷರ್ ಅಲ್ಲಿಗೆ ಹೋಗಿ ಟಿಕೆಟ್ ಕೇಳುವುದಕ್ಕಾಗುವುದಿಲ್ಲ. ಆದುದರಿಂದ, ಪ್ರಯಾಣಿಕರು

ಎಲ್ಲೆಂದರಲ್ಲಿ ಹತ್ತುಕೊಳ್ಳುತ್ತಾರೆ, ಬೇಕಾದ ಕಡೆ ಇಳಿಯುತ್ತಾರೆ. ಅಲ್ಲದೆ, ಬಸ್ಸಿನೊಳಗಡೆ ಸೀಟುಗಳೆಲ್ಲಾ ಖಾಲಿ ಇದ್ದು, ಬಾಲ್ಯನಿ ಮಾತ್ರ ಭರ್ತಿ ಯಾಗಿರುತ್ತದೆ.

ಪ್ರೊ. ಎಂ.ಡಿ. ನಂಜುಂಡಸ್ವಾಮಿ:- ನಾವು ಇದನ್ನು ಲಘುವಾದ ಸಮಸ್ಯೆಯನ್ನಾಗಿ ತೆಗೆದುಕೊಂಡು ಚರ್ಚೆ ಮಾಡುವುದನ್ನು ಮೊದಲು ನಿಲ್ಲಿಸಬೇಕು. ಏಕೆಂದರೆ, ಸನ್ಮಾನ್ಯ ಹಿರಿಯ ಸಚಿವರಾದ ರಂಗನಾಥರವರು 'ಬಸ್ಸಿನ ಮೇಲೆ ಕುಳಿತುಕೊಳ್ಳುವವರು ಟಿಕೆಟ್ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳುತ್ತಾರೆಯೇ?' ಎಂದು ಕೇಳಿದರು. ಅವರು ಟಿಕೆಟ್ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳುವುದಿಲ್ಲವೆಂಬುದು ನನಗೂ ಗೊತ್ತಿದೆ. ಆದ್ದರಿಂದಲೇ ಭ್ರಷ್ಟಾಚಾರ ಇನ್ನೂ ಜಾಸ್ತಿಯಾಗುತ್ತಿರುವುದು. ಬಸ್ಸಿನ ಮೇಲೆ ಕುಳಿತುಕೊಳ್ಳುವ ಪ್ರಯಾಣಿಕರು ಎಷ್ಟು ಕಾಸು ಕೊಡುತ್ತಾರೋ ಅಷ್ಟನ್ನು ತೆಗೆದುಕೊಂಡು ಕಂಡಕ್ಟರ್ ತನ್ನ ಜೇಬಿಗೆ ಹಾಕಿಕೊಳ್ಳುತ್ತಾನೆಯೇ ಹೊರತು ಆ ಹಣ ಸಂಸ್ಥೆಗೆ ತಲುಪುತ್ತಿಲ್ಲ. ಇದು ನನಗೆ ಚೆನ್ನಾಗಿ ಗೊತ್ತಿದೆ. ಇದೇ ರೀತಿ ಮುಂದುವರಿದರೆ ಏನಾಗುತ್ತದೆ? ಮಾನ್ಯ ಸಭಾಧ್ಯಕ್ಷರಿಗೆ ಚೆನ್ನಾಗಿ ಗೊತ್ತಿದೆ, ಉತ್ತರ ಕರ್ನಾಟಕದ ರಸ್ತೆಗಳು ಯಾವ ರೀತಿ ಇದೆಯೆಂದು? ಉತ್ತರ ಕರ್ನಾಟಕದಲ್ಲಿ ಬಸ್ಸಿನ ಮೇಲೆ ಪ್ರಯಾಣಿಸುವವರು ಕೆಳಗೆ ಬಿದ್ದು ಈಗಾಗಲೇ ನೂರಾರು ಸಾವುಗಳು ಸಂಭವಿಸಿವೆ. ಇವೊತ್ತಿಗೂ ಕೂಡ ಶಾಲೆಗೆ ಹೋಗುವ ಮಕ್ಕಳು ತಮ್ಮ ಪುಸ್ತಕ ಮತ್ತು ಟಿಫಿನ್ ಕ್ಯಾರಿಯರ್ ಇಟ್ಟುಕೊಂಡು ಬಸ್ಸಿನ ಮೇಲೆ ಕುಳಿತುಕೊಂಡು ಪ್ರಯಾಣಿಸುತ್ತಿರುತ್ತಾರೆ. ಇದನ್ನು ಸರಿಪಡಿಸುವುದಕ್ಕೆ ಸ್ವಲ್ಪ ಗಂಭೀರವಾಗಿ ಆಲೋಚನೆ ಮಾಡಬೇಕು. ಆದ್ದರಿಂದ, ನನ್ನ ಸಲಹೆ ಇಷ್ಟೆ. ಇದೇ ಕೇಂದ್ರೀಕೃತ ಆಡಳಿತವನ್ನು ನೀವೇನಾದರೂ ಮುಂದುವರಿಸಿದರೆ ಈ ಸಂಸ್ಥೆಯನ್ನು ಸರಿ ಮಾಡುವುದಕ್ಕಾಗುವುದಿಲ್ಲ. ಈ ಸಂಸ್ಥೆಯನ್ನು ವಿಕೇಂದ್ರೀಕರಿಸಬೇಕು. ಸಾರಿಗೆ ಸಂಸ್ಥೆಯಲ್ಲಿ ಭ್ರಷ್ಟಾಚಾರ ಯಾವ ಮಟ್ಟಕ್ಕೆ ಸಿಸ್ಟಮಟಿಕ್ ಆಗಿದೆಯೆಂದರೆ unless you make people to participate in the administration of this Corporation, you cannot eradicate corruption in this Corporation.

ಮೊದಲು ವಿಕೇಂದ್ರೀಕರಣವನ್ನು ಯಾವ ಮಟ್ಟಕ್ಕೆ ಮಾಡುತ್ತೀರೋ ಮಾಡಿ, ನಾನು ಸಾರಿಗೆ ಸಂಸ್ಥೆಯ ನೌಕರರ ಸಂಘದವರು ಯಾರಿದ್ದಾರೆ, ಅವರ ಹತ್ತಿರ ಈಗಾಗಲೇ ಮಾತನಾಡಿದ್ದೇನೆ.

ಡಿಪೋ ಲೆವೆಲ್‌ನಲ್ಲಿ ವಿಕೇಂದ್ರೀಕರಣ ಮಾಡಬೇಕೆಂದು ಅವರು ಹೇಳುವುದು. ಆ ರೀತಿ ಮಾಡಿ ಡಿಪೋ ಲೆವೆಲ್‌ನಲ್ಲಿ ಆಯಾಯ ಪ್ರದೇಶದ ಸಾರ್ವಜನಿಕರೇನಿದ್ದಾರೆ ಅವರ ಪ್ರತಿನಿಧಿಗಳಿರತಕ್ಕ ಒಂದು ಮಂಡಳಿಯನ್ನು ರಚನೆ ಮಾಡಿ ನೀವು ಏನಾದರೂ ಕೆಲಸ ಮಾಡುವುದಾದರೆ ಮಾತ್ರ ಈ ಸಂಸ್ಥೆಗೆ ಬಂದಿರತಕ್ಕ ರೋಗವನ್ನು, ಖಾಯಿಲೆಯನ್ನು ತಪ್ಪಿಸಬಹುದು. ಇದ್ದು ಮಾಡದಿದ್ದರೆ ನೀವು ಇನ್ನು ಎರಡು ವರ್ಷಗಳಲ್ಲಿ ಮತ್ತೆ ಇದರ ದರವನ್ನು ಹೆಚ್ಚು ಮಾಡಿ ನಮಗೆ ಕಿರುಕುಳವನ್ನು ಕೊಡುತ್ತೀರೆಯೇ ಹೊರತು ಈ ಸಂಸ್ಥೆಯನ್ನು ಆರೋಗ್ಯದ ಹಾದಿಯಲ್ಲಿ ತರಲು ನಿಮ್ಮಿಂದ ಸಾಧ್ಯವಿಲ್ಲ.

ಶ್ರೀ ಹಾರನಹಳ್ಳಿ ರಾಮಸ್ವಾಮಿ:- ಸನ್ಮಾನ್ಯ ಅಧ್ಯಕ್ಷರೆ, ಪ್ರೊ. ನಂಜುಂಡಸ್ವಾಮಿಯವರು, ಮಾನ್ಯ ಶಿವಾನಂದ ಕೌಜಲಗಿಯವರು ಮತ್ತು ಇತರ ಕೆಲವರು ಬಹಳ ಉತ್ತಮವಾದ ಸಲಹೆಯನ್ನು ಕೊಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ, ಪರಿಶೀಲನೆಗೆ ಮತ್ತು ಆಚರಣೆಗೆ ಯೋಗ್ಯವಾದ ಸಲಹೆಯನ್ನು ಕೊಟ್ಟಿರತಕ್ಕ ವಿಚಾರವಿದು. ಆದರೆ ವಿರೋಧ ಪಕ್ಷದ ನಾಯಕರು, ಸಿಂಧ್ಯಾವರು ಮತ್ತು ಇತರರು ಎತ್ತಿರತಕ್ಕ ಪ್ರಶ್ನೆ ಏನೆಂದರೆ ಮೊದಲನೆಯ ಸ್ಟೇಜ್‌ನಲ್ಲಿ 1-25 ರೂ. ಇದ್ದದ್ದು 1-50 ಆಯಿತು, ದರಗಳನ್ನು ಕಡಿಮೆ ಮಾಡಿದ ಮೇಲೂ ಜಾಸ್ತಿಯಾಯಿತು, ಇದರ ಏನು ಎನ್ನತಕ್ಕ ಮಾತನ್ನು ಎತ್ತಿದರು. ಅವರು ಈಗಾಗಲೇ ಸಾರಿಗೆ ಮಂತ್ರಿಗಳ ಜೊತೆಯಲ್ಲಿ ಮಾತನಾಡಿದ್ದಾರೆ, ಕಂಪ್ಯೂಟರ್‌ನ ತೊಂದರೆಯ ಜೊತೆಗೆ ಮೂಲ ವ್ಯತ್ಯಾಸವೇನಾಯಿತು ಎಂದರೆ ಯಾವುದೇ ದರವನ್ನು ನಿಗದಿ ಮಾಡಬೇಕಾದರೆ 50 ಪೈಸೆಯಂತೆ ರೌಂಡ್ ಆಫ್ ಮಾಡಬೇಕೆಂದು ಮಾಡಿದರೆ ಅದರಿಂದ 25 ಪೈಸೆ ಇದ್ದದ್ದು 50 ಪೈಸೆಯಾಗಿ

ರೌಂಡ್ ಆಫ್ ಮಾಡಿದರು, ಇದರ ಪರಿಣಾಮವಾಗಿ ಮೊದಲನೆಯ ಸ್ಟೇಜಿಗೆ 1-25 ಇದ್ದದ್ದು 1-50 ಆಯಿತು, ಇದೇ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ಬೇರೆ ಸ್ಟೇಜ್‌ಗಳಲ್ಲಿ ಅಂದರೆ ಉದಾಹರಣೆಗೆ 10ನೇ ಸ್ಟೇಜ್‌ನಲ್ಲಿ 1-50 ನ್ನು 10ರಿಂದ ಗುಣಾಕಾರ ಮಾಡಿದ್ದರಿಂದ ಉದ್ದಕ್ಕೂ ಜಾಸ್ತಿಯಾಯಿತು. ಈಗ ಅದನ್ನು ಮನಗಂಡು ತಾವೆಲ್ಲಾ ಚರ್ಚೆ ಮಾಡಿದ ಮೇಲೆ ತಮ್ಮ ಸಲಹೆಯನ್ನು ತೆಗೆದುಕೊಂಡು 25 ಪೈಸೆಗೇ ರೌಂಡ್ ಆಫ್ ಮಾಡಬೇಕೆಂದು ತೀರ್ಮಾನ ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ. ಇದು 1-3-93ರಿಂದ ಜಾರಿಗೆ ಬರುತ್ತದೆ.

18-3-93 ರಿಂದ ಸಾಮಾನ್ಯ ಗ್ರಾಮಾಂತರ ಬಸ್ಸುಗಳ ದರದ ಏರಿಕೆಯು ಶೇಕಡ 7ರಷ್ಟನ್ನು ಕಡಿತಗೊಳಿಸಿರುವುದರಿಂದ ದರದ ರಚನೆಯನ್ನು 50 ಪೈಸೆಗೆ ರೌಂಡ್ ಆಫ್ ಮಾಡಲಾಯಿತು. ಈಗ ಇದನ್ನು 25 ಪೈಸೆಗೆ ರೌಂಡ್ ಆಫ್ ಮಾಡಲು ನಿರ್ಧರಿಸಲಾಗಿದೆ. ಇದು ಸಾಮಾನ್ಯ ಗ್ರಾಮೀಣ ಬಸ್ಸುಗಳ ದರಗಳಿಗೆ ಮೊದಲ ನಾಲ್ಕು ಸ್ಟೇಜುಗಳಿಗೆ ಸೀಮಿತವಾಗಿರುತ್ತದೆ. ನಾಲ್ಕು ಸ್ಟೇಜ್‌ನ ನಂತರದ ಪ್ರಯಾಣಕ್ಕೆ ಇದು ಅನ್ವಯವಾಗುವುದಿಲ್ಲ. ಈ ಬದಲಾವಣೆಯು 1-3-93ರಿಂದ ಜಾರಿಗೆ ಬರುತ್ತದೆ ಎನ್ನತಕ್ಕ ಹೇಳಿಕೆಯನ್ನು ಸಾರಿಗೆ ಸಚಿವರು ಕೊಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ.

ಶ್ರೀ ಬಸವರಾಜ್ ರಾಯರೆಡ್ಡಿ:- ಹಾಗಾದರೆ ಇನ್ನೂ ಒಂದು ವಾರದವರೆಗೆ ಜನರು ಟ್ಯಾಕ್ಸ್‌ನ್ನು ಕೊಡಬೇಕಾದಂತಾಯಿತು.

SRI HARNAHALLI RAMASWAMY:- Fares are calculated by multiplying the distance by the basic fare. Resultant fare has been rounded off to 50 paise in case of ordinary services and the next rupee in the case of express, semi-luxury and luxury services. As a result no change in the fares of the first four stages of ordinary service. ಸಾಮಾನ್ಯವಾಗಿರತಕ್ಕ ಬಸ್‌ಸರ್ವಿಸ್‌ಗಳಿಗೆ 21-2-93ರಿಂದಲೇ ಇದು ಕಡಿಮೆಯಾಗಿದೆ ಎಂದು ಹೇಳಿಕೆಯನ್ನು ಕೊಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ. ಮಾನ್ಯ ಸಾರಿಗೆ ಸಚಿವರ ಪರವಾಗಿ ಹೇಳುವುದಾದರೆ ಯಾವುದೇ ಕಾರಣದಿಂದಲೂ ಶೇಕಡ 7 ಪರ್ಸೆಂಟ್ ಕಡಿಮೆ ಮಾಡಿದ್ದೇವಲ್ಲಾ ಈ ಒಂದು ಮಿತಿಗೆ ಎಲ್ಲವೂ ಆಗಿರುತ್ತದೆಯೇ ವಿನಹ ಅದಕ್ಕಿಂತ ಮೇಲೆ ಹೋಗುವುದಿಲ್ಲ, ಏನಾದರೂ ಲೆಕ್ಕಾಚಾರದಲ್ಲಿ ತಪ್ಪಾಗಿದ್ದರೆ ಅದನ್ನು ಸರಿಪಡಿಸಲು ಪ್ರಯತ್ನ ಮಾಡುತ್ತೇವೆ.

SRI P.G.R. SINDIA:- The only assurance we want from the Chief Minister is, ಮೊದಲ ನಾಲ್ಕು ಸ್ಟೇಜ್‌ನಲ್ಲಿ 7 ಪರ್ಸೆಂಟ್ ದರವೇನು ಕಡಿಮೆಯಾಗಿಲ್ಲ, ಅದು ಹೆಚ್ಚಾಗಿದೆ, ಅದುದರಿಂದ 7 ಪರ್ಸೆಂಟ್‌ನ್ನು ಕಡಿಮೆ ಮಾಡುತ್ತೇವೆಂದು ಆಶ್ವಾಸನೆಯನ್ನು ನಮಗೆ ಕೊಟ್ಟರೆ ಸಾಕು, ಅದು 1-3-1993ರಿಂದ ಕೊಡಬೇಕು. That is all the assurance we want.

ಶ್ರೀ ಹಾರನಹಳ್ಳಿ ರಾಮಸ್ವಾಮಿ:- ಆಗಬಹುದು.

1.10 ಪಿ.ಎಂ.

ಮಂತ್ರಿಗಳ ಹೇಳಿಕೆ

ಬಿ.ಜೆ.ಪಿ. ಕಾರ್ಯಕರ್ತರ ಬಂಧನ, ಬಿಡುಗಡೆ

ಶ್ರೀ ಎಂ. ವೀರಪ್ಪ ಮೊಯಿಲಿ:- ಮಾನ್ಯ ಅಧ್ಯಕ್ಷರೇ, ಮಾನ್ಯ ಸದಸ್ಯರಾದ ಶ್ರೀ ಈಶ್ವರಪ್ಪನವರು ಮತ್ತು ವಿರೋಧಪಕ್ಷದ ನಾಯಕರು ಮಾನ್ಯ ಯಡಿಯೂರಪ್ಪನವರು ಶ್ರೀ ರುಕ್ಮಿಣಿ ಪೂಜಾರಿ,